

KARYS

Eina syki (savaitę).

Kaina: 3 mėn. 10 auks.,
6 mėn. 20 auks., 12 mėn.
35 auks. Atskiri numeriai
----- 80 skatikų -----

Adresas: Krašto Apsau-
gos Ministerija „Karlio“
----- Redakcija -----

Nr. 46 (78)

Kaunas, 1920 m. lapkričio mėn. 20 diena.

II metal.

Iš fronto.

(Telefonu).

N divizijos štabas praneša: pabėgusieji iš Vilniaus mūsų kareiviai pasakoja, kad praėjusį pirmadienį Vilniaus gatvėse smarkiai buvo sušikovoje varšilaviakai su želigovskininkais; šaudėsi ir granatas mėtė.

Kitos N divizijos štabas praneša, kad lenkai labai pradėjo bijoti lietuvių. Buvo toks atsitikimas: Ties Rudziškiai 12 lenkų raitelių (211 Dombrovskio pulko) užpuolė mūsų 5 žvaigūčius. Mūsų kareiviai tuoj nukovė 4 arklius, kiti bematant išsisklaidė. Likę be arklių 4 lenkai atkakliai kovėsi, bet visi žuvo. Mūsų 5 vyrų grįžo sveiki.

Piliečiai!

Visoje Lietuvoje tuojaus bus imama Nepaprasta Valstybės Išdo Paskola krašto ginimo reikalams. Piliečiai, neužmirškite nueiti į Valstybės išdines ir skolinkite pinigų. Bus pinigų, bus ir ginklų ir priešas lenkas bus iš Lietuvos išvytas, jis neterios daugiau Lietuvos žmonių, negrobus jų turto ir nemindžios mūsų krauju aplaistytos Lietuvos žemės.

Visi, kas tik turi skatiko, neškite į išdines, skolinkite kuo daugiausia—Tėvynė to reikalauja!

Visi skolinkite ir gaukite kvitus su pažymėjimu juose premijos Nr. Nr., nes gali ateinančių metų gegužės mėnesyje kristi laimė tiems numeriams ir pasisektų laimėti 25.000, 50.000 ar net ir visą 100.000 auksinų ir tuomet laimėtojai be jokio vargo ir sunkaus darbo taps turtingi. Jei nelaimėsit didesnės sumos, tai ištikrųjų laimėsit 100, 200, 500 ar 1.000 auksinų. Viso juk bus 5.200 premijų sumoje 2.000.000 auksinų.

Skolinkite, nes 3.60 nuošimčio už visus tris metus iš viršaus užmokama.

Jei turi Valdžios išduotą orđeri palmti iš išdinės pinigų, už rekvizicijas, ne-

imk jų gryvais pinigais, bet pakeisk juos paskola ir iš išdinės pasiimk Nepaprastos paskolos Krašto ginimo reikalams kvitą.

Jei jums toli išdinės, eikite į pašto įstaigas ir siųskite paskolas į savo apskrįčių išdines už paskolintus pinigus apdraustuose laiškuose jums prisiųs kvitua.

SKOLINKITE VISI! ATLIKITE SAVO PILIETIŠKĄ PAREIGĄ!

Į KOVĄ JAUNUOLII

Į kovą jaunuoli,
greičiausiai skubėk:
Tėvynė pavojų,
kol laikas gelbėk!

Nuožmus lenkas skverbias
Tėviškės glyną;
Imk į rankas ginklą
ir drąsiai pirmyn!

Neleisk veltui laiko,
kad nebūt vėlu, —
dabar pavėlavęs
gali tapti vergu.

Būk drąsus kovoje,
dvasioj nenupulk
ir nelabą lenką
greičiausiai sukult.

Tu parodyk priešui,
jog spēkų turi;
už laisvę ir tiesę
ir numirt gali.

O ir tu močiute
sūnaus negallėk,
jojantį į karą
laimink ir lydėk.

Jis sugrįš laimingai,
priešą nugalės,
vėl jis bus su tavim
ir varge padės.

Vladas Keblias.

31-10-20.

Nauja dvasia Latvluose?

Nesenai latvių laikraščių skiltis puošė tendencinės žinios apie vokiečių gaujas, kuo ne Lietuvos vyriausybės kviečiamas ir lauktas, apie Bermontą su štabu, atvykusiu gint Kauno. Bet paskutinių dienų

straipsniai rodė, kad latviai, klausydami lenkų švelnių žodėlių, nepamiršta sekę ir jų darbų, jau prisimena, kad nuo lenkų gresia ir jiems pavojus. Rodos priėjo laikas jiems pasigalvoti už tuos žodžius apie nebūtą Lietuvos draugavimą su vokiečiais ir kitais naujų valstybių priešais ir už tą nelenitą lietuvių—latvių santykių ardymą. Nesenai kiekviena pastanga atšaukti žinias apie vokiečius Lietuvoje buvo su pasityčiojimu sutinkama. Šlandiena gi, rodos, nebus latvio, kurs apitikrjai neįvertintų tikros dalykų padėties, nes visoj spaudoj be atšaukimų iš Lietuvos atstovybės pusės, tilpo jų tautiečio mūsų tarnybės pulk. Ozols'o paaiškinimai, piešianti latviams tikrą mūsų kovos vaizdą ir visai keičia pažiūras į mūsų kariuomenę. Pirmiau latviai žiūrėjo į mūsų kariuomenę labai neigiamai, skaitydami ją žymiai didesne už Želigovskio pajėgas, dabar gi jie itikėjo Želigovskio divizijų skaičiui, ir mato karžygišką mūsų kariuomenės kovos pobūdį.

Žinios apie besispiečiančius apie Želigovskį Letgalijos dvarininkus, kurie net latgaliečių pulką organizuoja, išskėlė baimės už Želigovskiui ranka pasiekiamą Letgaliją, o lenkų uosto ieškojimas primena latviams Liepojų vieną iš tų uostų esant.

Ir štai ką skaitome latvių laikraščiuose:

„Latvijas Kareivis“ N 219 iš 10—XI straipsnyje „Lietavas zihnas“ matydamas, kad Želigovskis nepasitenkins Lietuvos rytais, bet eis ir giliau iki Klaipėdos ir Liepojaus taigi, grasindamas Lietuvai, gali pagaminti pavojaus ir Latviams, sako:

„Lietuvos valstybė, kaip ir Latvija, Igaunija ir k. jaunosios valstybės, susidarė, ačių lietuvių tautos siekimui politinės nepriklausomybės ir laisvės. Latvių likimas buvo panašus, taigi mes su giliausia simpatija sekame lietuvių kovą už laisvę.

... iš priešingų žinių apie Lietuvos kovą vis matyti, kad Lietuvos pajėgos auga.

... kuo giliau priešas skverbiasi Lietuvon, tuo galingesnis Lietuvos pasipriešinimas, ir tikime, kad laimė Lietuvos pusėn nukryps.

Lietuvos kova su priešu yra nelygi; prieš kiekvieną Lietuvos kareivį stovi keli Želigovskio „ricieriai“

... Tikime, kad Lietuva pati apsidirbs su priešais, bet reikia nepamiršti, kad Lietuvos nusmaugimas būtų iššaukimas Latviams. Mūsų rolė šiuo momentu—Estijos rolė Bermonto laiku.

... su gilia simpatija seksime Lietuvos kovą. Dar sykį atkartosime, turime vilties, kad Lietuva pergals. Bet jei Lietuvos padėtis pablogėtų ir priešas imtų viršų, mūsų simpatijos turėtų išsireikšti ne tikrai žodžiuose“. Kitą panašų straipsnį, rašytą Latvių atstovybės Varšuvoje narių R. Lazdino, randame „Latv. Sargs“ N 257 tą pat dieną.

L. matydamas pavojaus Latvijai iš vokiečių įtakos Lietuvoje, o Letgalijai iš Želigovskio veržimosi, prieina prie išvados, kad moraliam prašalinimui pirmo pavojaus ir koval su antroju reiktų suteikti Lietuvai pagelbos. Buvęs Varšuvoje L., matyt, gerai pažįsta lenkų pažiūras kas link Letgalijos ir sakosi nesistebėsiąs — „jei Želigovskio pasisekimas besipletojant jis neapsistos ant Lietuvos sienos, bet panorės keltis per Dauguvą, Letgalijon.

Toliau:

Želigovskio skverbimosi Lietuvon laukia įvairūs vokiečių reakcininkai ir avanturistai; ir pati Vokietija neiškentėtų Lietuvai „pagelbon“ neatėjus. Tai gresia ne tik Lietuvos nepriklausomybei, bet ir mūsų valstybei, taigi nuotykiai

mums diktuoja reikalingumą aiškiai nusistatyti prieš Želigovskio pavojingą avantiūrą.“

Baigdamas straipsnį L. kreipiasi į Lenkų demokratija, matyt, tikėdamas jos „demokratybei“:

Lenkija sykiu su kitoms valstybėmis pripažino Lietuvą de facto ir neginčijo jos nepriklausomybės, taigi turime vilties, kad Lenkija atitrauks savo moralę paramą Želigovskiui, jei jis norėtų užgniaužti Lietuvą“.

Iš to išeinant daro išvaidų, kad atsitiktume, jei Latvija stotų Lietuvos pusėn, taip brangūs

draugiški ryšiai tarp Latvių ir Lenkų nutrūks“

Kas, kas, bet mes lietuviai šiai vilčiai nepatikėsime, ir menka bus mums latvių pagelba dėl tų „drauginių ryšių“ latvių su lenkais.

Žodžiai, galima sakyti, retai tegirdėti iš Latvių lūpų nuo to laiko, kai tarp latvių ir mūsų prabėgo juoda katė, lenkas. Latvių nepasitikėjimas mums pagamino mummyse tokį pat jausmą prie Latvių, bet vis norime tikėti tiems žodžiams, kurie duoda mums vilties, kad latviai supras, galų gale, kad mes, kovodami už savo nepriklausomybę, kovojam ir už latvių nepriklausomybę, kad mūsų pavergimas—kartu ir latvių pavergimas, kaip ir estų. Estai, tokia mintimi vedami, visą užmiršę, atvyko su savo šarvuočiais Rygos nuo Bermonto ginti. Laikas ir broliams latviams pabusti: jau Želigovskinkai ir ties Latvijos siena ginklus žvangina.

J. Pa-is.

Pasistengk atlaikyti savo prakaitu ir krauju įgytas teises. Neleisk jų pavergti gobšiams, plačnasriams lenkams. Remk kiek išgali Nepaprastą paskolą, kurios pasisekimas — tavo gerovė!

Delko kariaujame mes su lenkais?

Bloga lenkų kareiviams. Mes jau žinome, kad jie blogai aprenkti, apauti ir kartais net alkani. Žinoma, ir mums karas—ne juokai, ir mes nemaža kenčiame. Bet mes žinome, dėl ko kariaujame: mes giname savo žemę, norime turėti savo sostinę Vilnių. Niekas neturi teisės mums jos atimti, kaip niekas neturi teisės atimti lenkams Varšuvą. Tiesa, dabar Vilniuje maža lietuvių, bet jug tūkstančiai lietuvių išbėgo iš Vilniaus prieš lenkams ateinant. Be to, jeigu ir ištikrųjų mieste maža būtų lietuvių, tai vistiek Vilnius pasilieka Lietuvos sostinė, kaip buvo iš senų laikų. Dar visai nesenai dauguma Varšuvos gyventojų buvo žydai, rusai ir vokiečiai. Jeigu gi ta dauguma, nors ir labai žymi, panorėtų prijungti Varšuvą prie rusų, vokiečių ar prie kitos valstybės, tai žinoma lenkai niekad nesutiktų su tuo. Taigi ir mes negalime sutikti, kad mūsų sostinė priklausytų kam kitam, o ne Lietuvai. Taigi mes žinome, dėl ko kariaujame. Lenkų gi kareiviai apgauti ir kariauja dėl svetimųjų. Daug lenkų tai gerai suprato ir grįžo Lenkijon. Du pulkai poznaniečių jau pasitraukė iš po Varėnos namo. Niekas jiems negalėjo užstoti kelio. Du eskadronai raitelių iš Eišiškių ir Radunės taip pat pasitraukė iš fronto. Juos, tiesa, nuginklavo, bet vyriausioji vadovybė parsiauntė juos namo, kad nesukeltų likusiųjų kareivių. Daugelyje fronto vietų ištiesos lenkų kuopos ir pulkai parėjo namo.

Kai lenkų valdžios delegacija drauge su lietuvių delegacija nustatinėjo Suvaičiuose demarkacijos liniją ir pasirašė talkos sutartį su Lietuva, tuo pačiu laiku

vyriausiai lenkų vadovybei paliepus Želigovskio divizijos traukė į Vilnių, neva sukilusios. Tuo pačiu laiku Gardine lenkų valdžios nurodymais kūrėsi nauja „Vidurinės Lietuvos Valdžia“. Tie ponai šiandien veikia, kaip teisėti Vilniaus ir Gardino žemių atstovai. Ar turi jie kokios nors tam teisės? Jokios. Visas tas Želigovskio žygis yra sugalvotas lenkų ponų drauge su mūsų dvarininkais. Už mūsų lenkų kareivių kraują jie nori įgyti naujų žemių, kad galėtų dar geriau atsiganyti. Tuo tikslu ėjo lenkų legionai į Ukrainą ir Gudiją, o dabar į Lietuvą. Su lenkų kareiviais grįžta Lietuvon šimtai lenkų dvarininkų, kurie nori gelbėti savo dvarus, nes mūsų valdžia nutarė sumažinti jų dvarus, kad aprūpinus žeme vietos gyventojus. Tie ponai nieko neturėtų prieš tai, kad žūtų kuo daugiausia neturtingųjų žmonių, norinčių žemės, kurią dirbo mūsų tėvai ir protėviai, o ponai laiko savo. Paakinti saviesiems kariauti jie visai smeizia Lietuvos valdžią ir meluoja sakdami, kad ji eina drauge su bolševikais ir vokiečiais, kad lietuviai kankinę Vilniuje lenkus ir t. t.

Generolas Balachovičius.

Tur būti jau žinote, kad generolas Balachovičius yra Želigovskio sėbras, kuris kariauja dabar Gudijoje, panašiai kaip Želigovskis Lietuvoje. Daug kas klausia, kas jis per vienas. Taigi reikia žinoti, kad tas „didysis“ generolas praėjusiais metais ties Petrapiliu kovojo rusų generolo Judeničiaus kariuomenėje prieš bolševikus, paskui, po pusantro mėnesio, vedė bolševikų diviziją prieš tą patį Judeničių. Paskui apgavo bolševikus ir vėl grįžo pas pirmąjį savo globėją. Sumušus generolo Judeničiaus kariuomenę, ponas Balachovičius „narsiai“ kovojo drauge su Bermonto vokiečių kariuomenė prieš lietuvius ir latvius, pagaliau — lenkų kariuomenėje prieš lietuvius ir bolševikus. Dar prieš tai, rodosi, jis kovojo gruzinų ar kitoj kurioj Kaukazo kariuomenėj prieš bolševikus, paskui drauge su bolševikais prieš ukrainiečius ir dar su kuo tai. O dabar pasiskelbė gudų vadu ir gynėju nuo bolševikų. Taigi jis yra labai „veiklus“ generolas. Jam kariauti — tai ne reikalas tėvyne ginti, bet amatas, beveik žaislas. Ir nesunkus tokio amatininko darbas: pasivažinėjai automobiliu su rusų kryžium ant rąkrovės; nusibodo — drožk pas bolševikus ir jodinėk sau su raudona žvaigžde kepurėje. Ar nemalonu? Tai matote kokie tie ponai Balachovičiai ir Želigovskiai!

Lietuva, ištikta pavojaus, laukia Tavo pagalbos. Neužmiršk esąs jos sūnus. Skubink ją vaduoti. Stverk ginklą į ranką, vyk priešą laukan! Bet Tėvynei nenusidėsi, jeigu negalėdamas vartoti ginklo, skolinsi jai laikinai nors dalį savo turto, pirkdamas Nepaprastos paskolos lapus.

Tad ruoškis atlikti šią prakilnią Lietuvos Piliečio pareigą.

Iš Želigovskio.

Iš lenkų Želigovskinkų nelaisvės grįžo kapitonas Degteriovas, leitenantas Stepelis ir leitenantas Bartkevičius. Leitenantas Stepelis pasakojo štai kaip juos paėmė nelaisvėn lenkų 201 pulkas.

Pirmiausia jie buvo, kaip paprastai pas lenkus daroma, nurengti; leitenantui Stepeliui atėmė milinę, laikrodį, pinigus ir revolverį ir jau buvo norėję nuauti batus, bet jis griežtai atsisakė atiduoti. Prieš kariaukas jį išvadavo nuo tolesnio plėšimo ir nuvedė pas generolą (patį Želigovskį). Tas pirmiausia pradėjęs klausinėti, kokios leitenantas dalies ir apie kitas dalis, su kuriomis jie turėjo ryšį, bet mūsų leitenantas atsisakęs duoti kokias nors žinias apie mūsų kariuomenę. Tada generolas atsiprašęs, bet vis tik pasiūles stoti į savo kariuomenę. Mūsų leitenantas, žinoma, taip pat atsisakė ir pranešė generolui, kad jį lenkų kareiviai apiplėšę. Tada generolas davęs jam 300 lenkiškų markių ir prašęs išduoti raščiuką. Tame rašte mūsų leitenantas pavadinęs visus žuvusius daiktus ir pinigus (700 liet. auksinų) ir pažymėjęs, kad užtai gavo 300 lenkų markių. Paskiau jį nusiuntė į Vilnių, kur stovį 260 ir 262 lenkų pulkai ir įvairių dalių raiteliai. Vilniuje juos patalpinę Varšuvos viešbutyje ir teduodavę valgyti vien tik kokios ten sriubos. Laimė tik, kad jais rūpinosi vietiniai gyventojai lietuviai, kurie atnešdavę visa ko valgyti ir net apvilko juos. Už tai belaisviai jiems reiškia didelės padėkotį žodį. Lenkų kareivių tipas esąs nelabai koks, ypač ateivių iš Lenkijos, nes jie tikėjasis čia rasti bolševikus, o prieš lietuvius kariauti nelabai tenori; o tokių ateivių kareivių Želigovskio kariuomenėje esanti didžioji pusė.

St. Kp.

Frontas.

N divizijos štabo viršininkas kap. Jakutis mūsų bendradarbiui pateikė šias mintis:

Mūsų kariuomenės ūpas neblogas, daug geresnis negu pav. čia užpakalyje, Kaune. Nusimėnusių visai nėra, visi tikisi, kad mes būtinai nugalėsime. Iš gerų mūsų kareivių pusių ypač reikia pažymėti, kad mūsų kareiviai labai gerai šaudė. Tai pripažįsta net lenkų belaisviai. Pasirodo, kad visada kovoje lietuviai pirmiausia išmuša lenkų vadus oficerius ir apskritai kovose visados lenkų esti daugiau užmuštų ir sužeistų, nekaip lietuvių. Tiesiog reikia stebėtis, kad taip greit mūsų kareiviai išmoko taip gerai šaudyti. Galima būtų tai paaiškinti tik tuo, kad mūsų kareiviai daugiausia rimto ir šalto būdo ir todėl šaudė atsargiai, neškvodami be reikalo šovinių, kaip tai darydavo bolševikai, o kartais ir lenkai. Iš visur grįdime, ka įsikūrė Gynimo Komitetas, kuris renka kariuomenei aukų; ir visuomenė, kaip grūdėti gausiai aukoja, bet kariuomenėj tų aukų nematyti ir labai gaila, nes aukos labiau pakeltų mūsų kareivių ūpą ir parodytų, kad visuomenė tą kareivių darbą brangina. Dar ko trūksta mūsų kariuomenėj, tai — laikraščių. Tai didžiausias mūsų trūkumas, kad maža teateina laikraščių į frontą ir tie, kurie ateina, visados susivėlinę ir neduoda laiku teikiamų žinių. Reikėtų, kad visuomenė ir tuo pasirūpintų, kad laikraščių ateitų daugiau ir savo laiku.

Del mūsų priešų lenkų, reikia pastebėti, kad jų kariuomenėje labai įsigalėję ramii piliečių plėšimai. Tų plėšimų priežastis: iš vienos pusės blogas kareivių aprūpinimas kaip maistu, taip ir apvilkimu, iš kitos — tai, kad lenkų kariuomenėje, nors drausmė ir didelė ir žiauri, bet plėšti nėra griežtai draudžiama, bent už plėšimus nėra baudžiama, o kai žydus, tai kareiviai plėšia net oficerių akivaizdoje, o šie pastarieji ne tik tai jų už tai nėbaudžia, bet dargi pagiria. Kad išvengus dvarų plėšimo, lenkų štabai įsikuria pažįstamų dvarininkų dvaruose ir, tokiu būdu, apsaugo juos nuo plėšimų. Be to dar lenkai dešasi tarp savęs. Varšiviečiai eina

tik prieš bolševikus, o neradę jų Lietuvoje, nebenori kariauti ir todėl dažnai susikauja su Lietuvos lenkais. Kartais esti net tikrų kovų, kaip tai atsitiko neseniai su 10 ir 14 pėstininkų pulkais, kurie buvo sukilę prieš Želigovskį, o paskiau buvo žiauriai numalšinti ar išvaikyti. Apskritai, lenkų kariuomenė laikosi daugiausia savo žiauria drausme: pav., pas juos labai plačiai vartojamas mušimas per veidą, o dažnai net sušaudymas. Lenkų kareiviai tamsūs, beraščiai, retas kuris temoka skaityti, o rašyti dar mažiau mokančių, užtat jie yra pastumdėliai, kuriuos kaip kas moka, taip naudoja. Bet reikia pripažinti, kad moka kariauti, nes dauguma iš jų jau seni kareiviai, kurie kariauja jau po dvejus metus; tik mūsų laimė, kad jiems jau nusibodo kariauti ir todėl jų ūpas nekoks. Dar kas pas lenkus gerai organizuota, tai užpakalio šnipavimas pas mus Lietuvoje. Lenkų šnipų pilna, ypač dvaruose ir miestuose, jiems padeda ir mūsų kareiviai savo neatsargumu, išpasakodami dažnai svetimiams mūsų kariuomenės paslaptis. Apskritai reikia pasakyti, kad dažnai gali išgirti kalbant viešose vietose, kavinėse ir kitur apie tokius dalykus, kurių civiliams žmonėms visai nereikėtų žinoti. Kas mus labai stebina, tai per geras mūsų elgimasis su lenkais; tuo tarpu, kai lenkų okupuotoje srityje lietuviai spaudžiami ir persekiojami, pas mus jie vaikščioja laisvi ir šnipinėja. Todėl fronto nuomone, visus įtarimus lenkus reikia būtinai internuoti, ypačiai dvarininkus, nes dvaruose dažniausiai esti šnipų lizdai.

**Jeį nori regėti saulę tikroį jos šviesumoį
ir gamta gėrėtis pilnoį jos gražumoį;
jeį nori ne ašaroms laistyt derlingą savo
(sklypelį),
bet turėti laisvą ir ramų kampelį
ATLIK TIKTAI VIENA —
Nupirk Nepaprastos kraštui ginti Paakolos!**

„Amžini Lietuvos gaspadoriai“.

(Želigovskininkai).

Š. m. lapkričio 6 d. buvo atlekę orlaiviais svečiai iš Vilniaus, atsiprašau ne svečiai, bet mūsų „telseti ir mūsų amžini gaspadoriai ir pliečiai“; kaip jie save vadina išmestuose iš orlaivių popergaliuose, rašytuose lietuvių ir lenkų kalbomis. Čia jie mums praneša seną naujieną, kad mes esame „parsi davę vokiečiams ir bolševikams“ (net abiem iš kartol) ir „nuo pat pradžių spaudėme ir persekiojome Lietuvos lenkus. Laikėme juos Kauno kalėdine, uždarinėjome lenkų mokyklas ir draugijas (tur būti P. O. W.), draudėme net poterius lenkiškai kalbėti“. Matote, kokie mes nedorečiai! Toliau pasirodo, kad mes „nė ariant, nė seįant“, vadinasi, be karo „iš bolševikų apturėjome“ už tai „dovanan“ Vilnių — norėjome ir čia užvesti savo „kauniškai—vokišką tvarką“. Lenkų kalba užginta! Šaukia želigovskininkai ir skundžiasi, kad pradėjusi „čia vlespatauti mūsų priešų kalba—maskolų“. Tautiečiai! — šaukia toliau Želigovskininkai, kas esate: Tiki Lietuvos sūnai (nuo Varšuvos, iš Galicijos, Poznanės) — kareivių lietuvių—bałgudiškų divizijų... Iš Vilniaus ir Kauno sūnų, po vadovybės savo „karališkio“ generolo Želigovskio — nusprendė sutraukti „tas pancias“, kuris mums uždėjo svetimą Kauno valdžia su vokiečių ir pirklių iš vakarų (suprask angų) pagalba“. O lenkiškame tekste tiesiog pasakyta, kad mūsų valdžia — mūsų priešų pastatyta. Nežinia, kaip lietuviškame tekste nedrįso dar pasakyti, kad

mūsų valdžia ne mūsų pačių rinkta, bet vokiečių ir anglų pastatyta. „Broliai pliečiai!“ — šaukia toliau tie nauji mūsų „broliai“ — „Mes sugrįžom į savo gimtinį kraštą, kurį per dvejus metus „ginėm“ savo krauju ir krūtine!“

Taip, žinoma savo kraštą „ginėte“ — tik į vergiją, o gynėte savo krūtine tik lenkus. Toliau dar įdomiau: „Mes sugrįžome į savo kraštą, kaip jo teisėti ir amžini gaspadoriai“... (tai kur būta mūsų gaspadorių, tai nežinojame!) O kad Kauno valdžia tam priešinosi ir... stumia į brolišką kovą... taigi šalin su ja. Toliau šaukia: „Tegyvuoja bendroje tėvynėje lietuvių su lenkais vienybė! Tegyvuoja mūsų Vadas, generolas Želigauskas! Šalin Kauno valdžiai! Šalin jos globėjai vokiečiai ir bolševikai!“ Pasirašė: „Vidurinės Lietuvos kareiviai“. Dabar mes matome kokie tai „Lietuvos“ kareiviai — mūsų „amžini gaspadoriai“ tie ponai Želigovskininkai.

Lt. Kp.

Du frontai.

(44 n-rio tęsinys).

Lenkas negaišo. Ką tik užmatė, ką tik užgirdo, ką tik pasiekti galėjo, viską nejučiomis nuplėšė, viską gražiuoju, be ginklo, savaisiais blizgučiais pamainė. Seneliai dejuodami mirė. Tik šioj šventykloj paliko, kas joj neįmatomo buvo, ką vien lietuvių siela ir širdis atjausti galėjo. Dar praėjo kiek laiko, lenkas pats žuvo, o mes kryžiuočiams ir rusams patekome. O tie, besidalindami, mūsų šventyklą sugriovė, mūsų sargus išvaikė. Ir šventyklos vietoje vien griūveliai beliko. O netekę šventyklos ir žmonės pakriko. Bet ir griuvėsius paliko, kas joj praktinaus lietuviui buvo. Ilgus amžius tai griuvėsius rusėjo. Kol Daukantas, Baronas, Kudirka, kol ištisa eilė kitų, mūsų bočių vėlių įkvėpti, nepradėjo mums akis badyti: „Ką jūs darote? Savo turtą po kojų pamyne, paniekinę, svetur aukštų vietų beleškodami, užmiršote esą lietuviais. Užmiršote turį savo, svetimiams nematomą, turtą. Sukruskit! Susiburkit! Nors tai, kas išliko, apginkit! Ei, vyrai, kas gali!“ Daug kas galingo jų balsą paklausė, sukuto ir susibūrė ėmė rinkti taupyti šventyklos turtus, kas liko, ko vėtros po svetimais šallis išnešioti nepajėgė.

Neseniai vėl prisiminėm bočių gadyne — vėl sargybas prie savo sukrautų turtų pastatėm. Bet rusas iš rytų, vokiečiai iš vakarų ir šiaurės, o lenkas iš pietų tuos bočių mums paliktus turtus ginklu išplėst vėl panorėjo. Vokiečiams ir rusams jau pernai mūsų sargybiniams ragus aplaužė. Lenkas iki šiol mus kankint nepaliovė. Mes benuleidę jau buvom rankas. Bet štai, Kipras ir Mikas Petrauskai, Simkus, Sodeika ir Kelpša, Vincas Krėvė, Vlenuolis ir daugel kitų svečias šallis palikė, namo grįžti suskubo. Ir kas galingos muzikos tonais, kas žavejančios, bočių paliktos kalbos žodžiais, mūsų silpstančioms pajėgoms, mūs sėlom galios, stiprumo, pasiryžimo įplite įpylė.

„Nenusilpkit sargyboj! Neįleiskit į nuskriaustą šalį priešų! Jie brangiausia mums turtą sunaikins ir išplės, tą turtą, kurs iš seno šventykloj nematomai glūdi, kurį vien lietuvių siela ir širdis atjausti įgal. Mes tą turtą, griūveliais užversta, renkām ir taupom. Neįau neapginam! Mes irgi jums pagalbom priešą atremti išsėsim! Mes, kuriems ginklas šallis apginti įteiktas, tą gyvą jų balsą išgirdę, pajutę, lyg kas būtų mums naują pajėgos srovę ir stiprumo įpylę, atsakom: „Būkit ramūs! Mes vienį nuo priešų išsergėti šalį pajėgsim! Jūs ginklo nemokit! Jūs tik mūsų apsnūdusias sielas ir širdis gaivinkit! Jūs tik bočių paliktą, nematomą turtą neapleiskit, nedrookit supūti! Jūsų darbas — šventyklos bokštus lig padangų įskelti!“

J. o. z. Urbys.

Francūzų spauda.

„L'Humanite“ iš spalio 30 d. praneša, kad gen. Zeligovskis, niekindamas Tautų Sąjungos Tarybos autoritą, pareiškė, jog Sąjungą turinti spręsti ginčius tarp tautų, o ne kištis į lietuvių tautinius ginčus, nurodydamas, kad Kauno valdžia neteisingai savinantis sau Kauną, nes Kaunas turys būti toje pačioje valdžioje, kaip ir Vilnius.

„Le temps“ iš spalio 31 d. rašo, kad lenkų seimas nutaręs kuo greičiausia prijungti Vilnių prie Lenkijos, be to seimo dauguma nusistačiusi prieš kokią nors Vilniaus autonomiją.

„Le temps“ lapkričio 2 d. mato tris galimas Vilniaus plebiscito išėjis: 1) dauguma Vilniaus gyventojų balsuos už Lenkiją, 2) už Kauną, 3) už federaciją jos su Lietuva.

„Le Journal“ lapkr. 2 d. praneša, kad lenkų užsienių reikalų ministeris Sapieha pareiškęs seimo užsienių reikalų komisijai, kad gen. Zeligovskis nebūsiąs už Vilnių nubaustas.

„Le temps“ lapkričio 3 d. rašo, kad užsienių reikalų ministeris Sapieha pareiškęs seimo užsienių reikalų komisijai, jog lenkų valdžia principiškai sutinka daryti plebiscitą Vilniuje, bet tik tada, jeigu jis bus daromas kuo greičiausiai.

Prancūzų ir vokiečių laikraščiai ginčijasi dėl vokiečių ėjimo Lietuvai padėti kariauti prieš lenkus. Vieni tvirtina, kiti tas paskalas atmeta.

Kariuomenės kronika.

Oro laivynas.

Aišku ir suprantama, kad žmogus gyvenimui reikalauja oro, maisto, drapanų ir t.t.

Bet, tarp kitko, taip pat reikalingas dvasios maistas. Aišku, jau gyvenimo praktika yra parodžiusi, kad visokiame darbe, o taip pat ir kariuomenėje dvasios maistas t. y. knygos ir laikraščiai daug reiškia; per knygas ir laikraščius žmogus lyg per kokį teleskopą numato, kas dedasi plačiame pasaulyje, pažįsta geriau save ir kitus ir vis žengia pirmyn ir visur turi pasiekimų. Neginama taip pat, kad ir mūsų Lietuvos kariuomenėje, kuri dalis ar kuopa gariau aprūpinta knygomis ir laikraščiais, ten viskas kitaip atrodo; kareiviai, liuosą laiką praleidžia su knygomis, o tada mažiau girdisi šlykščių kalbų ir darbų, mažiau sergalyties lygomis, o daugiau pastebima doros visur ir kovose turi geresnių vaisių. Taigi aš, kareivis, tarnaujantis Aviacijos dalyje I oro eskadrilėje, reiškiu kaip nuoskaudą prieš kitus mūsų dalyje, kad pas mus nėra jokio knygyno, kur būtų galima gauti knygų laisvam laikui praleisti, o ir laikraštis, vos retkarčiais kokis pasirodo. Labai nuobodul. Prašyčiau, kas gali mus tame dalyke pagelbėti, būtumėm labai dėkingi!

Papartis.

Raštai kariuomenės dalyse.

Vairo Vairelis, Kauno m. Atsargos kuopos Švietimo Komisijos laikraštėlis (hektografuotas) Nr. 10, psl. 1920 m. spalio 30 d.

Turinys: „Varello“ skaitytojams, „Dar nevelu (kap. Milasius), Sargybinio sapnas“ (Milasius), Švietimo Komisijos atskaita, Sausimo taisyklės, skelbimai ir sprendimai.

Redakcijos Komisija pasisako norinti „Vairo Vairelij“ padaryti „Vairo“ anuką, to Vairo, kuris ėjo prieš karą Vilniui, bet savo žodi pabaigla dienos obalsiu:

„Kelkim jaunuoliai!
Jau gaudžia kamuoliai(ės);
Žirgus baltokim,
Mušt lenkus jokim!“

Čia jau girdisi minčių nesantarumas. O visą laikraštėlių perskaiteš gauni įspūdžio, kad Redakcijos Komisija neiškia išsivaizdavo savo tikslą.

Kalbos reikalu patartina nevertoti žodžių: suverti (įkurti, sudaryti...), liuosas (laisvas), prigimtis dabar reiškia „pririoždonnoje svojstvo“; tam reikalui dabar vartojama gamta. Red. Komisija turėtų atsidėjusi sekti mūsų rašomą kalbą. Be to reikia atsakyti nuo nesveiko noro eileraščiais rašyti. Vienas toks neigiamas pavyzdys auksčiau duotas, bet dar vienoj vietoj taip rašoma:

„Į rankas kardą ir rapira,
Šautuvą ant pečių,
Kuprinėn knygą, duonos skyva,
Skubėkim mokslan liuosiaikiul!“

Tai vistiek kaip „Idu pole črez, vižu chatu krišt bez“. Kam imtis to, kas nenugalima, nežinoma, nesuprantama?

Reikia tikėti, kad mūsų jaunesnis draugas Vairo Vairelis atelty vengs čia nurodytų klaidų.

Jonas El.

Pilieti! Tu supranti, kad be ginklų negalima kariauti ir lenkų išvyti. Skolink Valstybės Izdui pinigų ginklams nupirkti!

Generalinio Štabo pranešimai.

1920. XI—11

Kairiajame Vilijos krante vakar dieną ir praėjusią naktį lenkai kelis kartus puolė mūsų užtvartą ties ežeru Gilus (10 km. į pietus nuo Vievio ežero), bet visi tie puolimai buvo atmušti. Mūsų pusėje vienas sužeistas. Šiandien apie 1 val. lenkai tame bare puolė vėl mūsų pozicijas ties Padvaronimis. Buvo nuvyti.

Dešiniajam Vilijos krante ties Draučiais (4 km. į šaurės rytus nuo Konavos) šiandien apie 5 val. įvyko stipras žvalgybų susirėmymas. Kovota buvo rankinėmis granatomis. Priešininko žvalgyba pabėgo, palikusi 4 sužeistus. Mūsų 1 kareivis nukautas. Giedračių kryptimi pastebėtos naujos priešininko pajėgos.

Ežerėnų kryptimi lenkai, šarvuoto traukinio padėdami, paėmė vakar Šalokus, Smalvą ir Turmonto stotį.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—12

Kairiajame Vilijos krante Padvaronių, Spravkos ir Bialolesio ruožte buvo atremti lenkų žvalgybų puolimai. Ties Padumbliais, Zailgių ežero ir Vievio ežero lenkai apšaudė mūsų apkasus artilerijos ugnimi, kuri tęsėsi pusę valandos.

Dešiniajam Vilijos krante ties Dubinkais atpūrus žvalgybų susirėmimai. Lenkai išskaldyti Ežerėnų kryptimi kontrpuolimu išmušti lenkai iš Šalokų.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—13

Kairiajame Vilijos krante, vakar apie 22 val. lenkų šarvuotas traukinys, privižlavęs prie Klepaidių kaimo, apšaudė iš artilerijos ir kulkosvaidžių mūsų pozicijas ties Leipūnais. Vienkart jų pėstininkų grandinės ėmė kalbamas pozicijas atakuoti. Mūsų artilerijos kulkosvaidžių ir šautuvų ugnimi atakos atremtos, traukinys priverstas atsitraukti. Šiandien 7 v. priešininkai vėl atakavo Padvaronius. Raf. Kuro. Išeibėtos.

Dešiniajam Vilijos krante priešintakas vakar įvairiu laiku žymiomis pajėgomis atakavo mūsų pozicijas ties Keiminciais, Skieterais, Alinavu, Taukeliais (paminėti punktai yra maž daug linijoje Kernava—Giedraičiai). Santakų kaimą jam buvo net pavykę paimti. Tačiau visos priešintako atakos atmuštos, Santakų kaimas iš jo atimtas. Pasiūtos vakar tam bare mūsų žvalgų partijos buvo priėjusios ligi Europos, Pakalnės, Geišiškių, Siberovkos, Plakikių, Saukų, Pamušio (punktai yra priešaky linijos Kernava—Giedraičiai) ir, labai gerai atlikę savo uždavinį, grįžo atgal.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—14

Kairiajam Vilijos krante vakar visą dieną lenkų artilerija bombardavo mūsų pozicijas ruožtuose: Gilius ežeras, Zailgai ežeras, Zapalinas, Polkai, aukštuma 124 (pastarieji trys punktai pietuose nuo Kernavos 4 km.). Vienkart jų pėstininkai atakavo mūsų užtvartas ties Štareine (ties Zailgų ežeru, ties Julijonavu) palei Spindžių ežero. Visos atakos atremtos, 23 val. vakar mūsų sustiprinta žvalgyba nuėmė lenkų užtvartą tarp Joteliūnų 8 ir Lazdėnų. Paimta 11 belaisvių, 3 sužeisti ir 1 nukautas. Mes nuostolių neturėjome.

Ežerėnų kryptimi lenkų puolimai atremti.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—15

Kairiajam Vilijos krante vakar lenkų artilerija bombardavo mūsų pozicijas ties Grobeliais ir Zapolinu.

Dešiniajame Vilijos krante vakar apie 15 v. lenkų artilerija ėmė bombarduoti mūsų pozicijas linijoje Romaniškiai—Skieteriai (Musninkų kryptimi). Bombardavimas tęsėsi visą valandą. Po to lenkų pėstininkai su daug kulkosvydžių ir minosvydžių ėmė paminėtas pozicijas atkakliai atakuoti, ypatingai stengdamiesi prasiveržti ties Skieterais. Prasiveržus priešintakui vičiai artį prie mūsų pozicijų prasidėjo kova rankinėmis granatomis. Visą laiką pėstininkų kovą palaikė abiejų pusių artilerijos ugnis. Kovos pasibaigė tik vėly vakarą. Priešininkas su dideliais nuostoliais pasitraukė. Mūsų nuostoliai maži. Vakare taip pat tam bare lenkų sustiprintos žvalgybos buvo mėginusios atakuoti mūsų užtvartas ties Alizavu, Alėnais, Santakais, Pustilkais, bet be jokių vaisių — visur priešintakas buvo atremtas.

Kitur nieko ypatingo.

20—XI—16

Vakar lenkai bandė paimti Geviėnių kaimą į šiaurę nuo Vilkakainio ežero, bet sutikti mūsų šautuvų ir artilerijos ugnimi, lenkai pasitraukė.

Dešiniajame Vilijos krante lenkų artilerija apšaudė Popernio kaimą. Šiaurės bare, vakar 17 val., lenkai skubotai apšaudė Salakų miestelį.

Suvalkijoje vakar 13 val., lenkai puolė mūsų sargybą Dumbių dvare.

20—XI—17

Dešiniajame Vilijos krante vakar apie 10 val. lenkai vieno bataliono pėstininkų ir batarėjos sąstata puolė mus Giedraičių ruože, kur jiems buvo pavykę paimti Alio, Magazynų ir Santakų kaimus, tačiau apie 15 val. mūsų dalių kontropuolimu lenkai iš paminėtų punktų išmušti dideliais jų nuostoliais. Šiandien 6 val. lenkai stipriomis pajėgomis vėl pradėjo pulsti tam ruože. Kovos tebevyksta.

Kairiajam Vilijos krante vakar lenkai, apšaudę artilerijos ugnimi ir iš šarvoto traukinio, atakavo mūsų užtvartas Leipūnų ir Geiceniškių kaimuose, iš kur mūsų užtvartos laikinai priverstos buvo pasitraukti. Kontropuolimu paminėtus punktus mes atsiėmėm atgal. Ties Rud-

ziškių stotim mūsų žvalgyba, po susirėmimo, išsklaidė lenkų raitelius. Lenkai paliko vietoje 4 nukautus ir 4 arklius.

Majoras ŠUMSKIS
Operatyvinės Dalies Viršininkas.

Kas klausia, tas neklysta.

Kls.

Prašau Tamstos atsakyti man, mano klausimas kodėl raštininkams nėra nustatytos formos, kadangi visose armijose tas buvo, o mūsų kariuomenėje nėra. Prašau neatmesti mano prašymo ir atsakyti.

Su pagarba raštininkas A. Techleris.

Ats.

Raštininkai mūsų armijoje dabar laikomi eiliniams, todėl ir uniformos jiems nėra nustatytos. Galimas daiktas, kad ateity šis klausimas dar bus rišamas, bet žinių apie tai šią valandą mes neturim.

Red.

Kls.

Gerbiamoji Redakcija!

Prašau paaiškinti, ar gali Lietuvos Kariuomenėje tarnaudamas kuopos ūkvaizdis v. puskarininkis, baigęs prie rusų 2-klasę mokyklą išstarnauti kuopoj prie didesnio ūkio laipsnio, ar ne

Su pagarba v. pusk. B. Sinkevičius.

Ats.

Negali. Jei norėtumėte įgyti karo valdininko laipsnį reikėtų išlaikyti iš 4 klasių kurso egzaminus ir paskui laikyti specialius karo valdininko egzaminus Karo Mokykloj.

Red.

Kls.

Gerbiamoji Redakcija!

Atsiprašydamas Tamstos, noriu paklausti štai ko: Kadangi aš, pirm pastojant Lietuvos Kariuomenėn, mokinausi privatišku būdu praėjimas ketvirtos klasės kursą ir, pašaukus Lietuvos Kariuomenėn, minėtą kursą nebegalėjau pabaigti, todėl prašau paaiškinti, kokiū būdu galima būtų įgyti, tarnaujant kariuomenėje Karo-Valdininko laipsnį?

Su augšta pagarba Pranas Antanaitis.

Ats.

Tamsta turi laikyti gimnazijos 4 klasių kurso egzaminus. Gavęs atitinkamą liūdymą savo viršininkui tarpininkaujant, turėtumėte laikyti egzaminus karo mokykloj.

Red.

Kls.

Gerbiamoji Redakcija!

Prašau pranešti per gerbiamą tamstos laikraštį, ar galima gauti atlyginimą už specialybę, nes esu privatiškai baigęs pašto, telegrafo ir telefono kursus ir antri metai, kaip einu tos specialybės pareigas.

Su pagarba Rimkus,

Ats.

Armijoje yra šios specialybės: vyr. telegrafistas (III rūšies spec.) į mėnesį gauna 50 auks. priedėlio; jaun. telegrafistas ir telefonistas (IV rūšies spec.) gauna į mėnesį 25 auks. priedėlio. Kokias Tamsta pareigas eini — nepasisakėte.

Red.

Kls.

Gerbiamoji „Kario“ Redakcija!

Prašau savo laikraštyje padėti man atsakymą, ar skaitosi specialistais kareiviai raštininkai, ir jeigu skaitosi — tai kokios rūšies raštininkas eilinis ir raštininkas puskarininkis. Taip pat prašau pranešti, kiek jis gauna už specialybę, nes Liet. kar. įsak. apie tai nieko nėra paminėta?

Rašt. Kazys Janušis.

Ats.

Raštininkai laikomi ne specialistais. Red.

Žinios.

Lietuvoje.

Artilerija šaudys prieš aeroplanus. Kauno gatvėse išlpytas Komendanto įsakymas, kuriuo įspėjami gyventojai, slėptis namuose mūsų artilerijai pradėjus į prieš aeroplanus šaudyti.

Atimami nuo gyventojų kariniai rūbai. Paskelbta gyventojams sunėsti visus karinės medžiagos rūbus už tam tikrą atlyginimą. Paskui gatvėse milicija ir patruliai seks ir, pamatę ką iš gyventojų kariniuose rūbuose sulaukys, rūbai bus atimti ir pabauda uždėta.

Vilniaus piliečių vargai. Vilniaus miesto valdyba uždėjo sandėliam didžiausius mokesnius, kuriuos sumokėti reikalauja per 24 valandas. Visų plėšiami ir niekur nerasdami teisybės Vilniaus apylinkių sodiečiai ypač laukia lietuvių, labai gerai atsilepdami apie mūsų kariuomenę, kuri esanti daug geriau sudrausta, negu lenkų. Vilniuje praeitoje savaitėje ūpas pablogo. Mieste ėjo kalbos apie evakuotę. Vis laukia pagalbos iš Varšuvos ir tikina žmonės, kad lenkų kariuomenė tyčia leidžianti lietuvius artėti prie Vilniaus, kad vėliau ūmai ją apšautus. Lenkai tikina, kad Vilnius Pilsudskio esąs laiduotas ir kad busią duota pagalbos kiek tik reikia. Paliepimas šaukti Želigovskio sumanytą seimą, kaip kalbama Vilniuje, atėjęs iš Varšuvos. Plebiscito lenkai nenori, nes tuomet reikėtų Želigovskį ištrenkti. Vienas lenkų pulkas ėjo per Vilnių namo, tai yra į Varšuvą dainuodamas dainą prieš dvarininkus. Iš Svencionių lapkr. 5 d. atėjo 8 kuopos naujų „maištininkų“.

Lenkų aeroplanas. Lapkr. 13 d. į Kauną vėl buvo atskridęs lenkų aeroplanas, bet, sutiktas mūsų aeroplanų ir apšaudytas kulkosvaidžiais, nuskrido į Kaišėdorus; kadangi ir ten jį sutiko kulkosvaidžių ugnimi, tai pasukė į Aukštadvarį ir sugrižo į Vilnių.

Iš Klaipėdos. Klaipėdoje agituoja už lenkus Želigovskio ten prisiūstas žinomas Aukštuolaitis, bet neturi pasisekimo nei lietuvių, nei vokiečių tarpe.

Žudymai Vilniuje. Kaip praneša anglų laikraščiai, Želigovskio kariuomenė padariusi Vilniuje žudymus. Yra 30 nužudytų ir 200 sužeistų. Vilniaus miesto ir priemiesčių gyventojai apipletėti. Želigovskis verčia imti jo išleistus popierinius pinigus.

Lietuvių delegacija dėl lenkų evakuotės. Lapkričio 15 d. išvažiavo į Vievį delegacija tartis su tautų Sąjungos kontrolės komisija. Delegacijos nariai: Užsienų Reikalų Ministerijos Politikos Departamento Direktorius p. Balutis, Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos p. Jonynas, Lietuvos Generalinio Št. Viršininkas pulkininkas Kleščinskis ir vyresnysis leitenantas Urbšys. Ta delegacija tarsis su Kontrolės komisija dėl lenkų kariuomenės išėjimo iš ploto, pripažinto Lietuvai Maskvos š. m. liepos 12 d. taikos sutarties su Rusija.

Lenkai bėga. Lenkai įbaidyti vokiečiais būk tai kovojančiais mūsų kariuomenėje, dar gi būdami didesniame skaičiuje bėga nuo mūsų.

Užsieny.

Lietuviai Lenkuose. Varšuvos lietuviai spalio mėn. kreipėsi į Varšuvoj esančią Anglų atstovybę, prašydami aplankyti mūsų belaisvius ir gelbėti juos nuo pražūties.

Lenkų seimas dėl Vilniaus. Lenkų seimas reikalauja kuo greičiausiai išrišti Vilniaus klausimą. Seimas tikisi, kad Vilniaus klausimo išrišimas, padarys galimą lenkų-Lietuvių klausimo sprendimą ir padėsias dviejų tautų broliško sugyvenimo bazes. Tuo pačiu

laiku seimas prašo, kad vyriausybė tuojau įvestų lenkų administraciją lenkų kariuomenės užimtose žemėse sujungiant jas su Lenkų respublika.

Latvių seimas sveikina mūsų vyriausybę. Latvių seimo pirmininkas p. Čakstė atsiuntė mūsų vyriausybei telegramą, sveikindamas sulaukus metų nuo bendros kovos su bermontninkais laimėjimo ir reikšdamas padėkos už suteiktą toje kovoje pagalbą.

Bolševikai baigia mušti Vrangelį. Sprendžiamas iš gautųjų žinių bolševikai baigia mušti Vrangelį. Vrangelis prispanstas prie jūros pietinėje Krymo pusiasalio dalyje jau demobilizuojęs savo kareivius.

Anglai pripažįsta Lietuvą. Anglai pripažįsta de facto Latviją, Estiją, Lietuvą, Gruziją, Armėniją, Azerbeidžaną. Tarybų Rusija, Pietų Rusija, Gudija, Ukraina ir Albanija visai nepripažintos.

Lenkų pinigų aikvojimas. Lenkai turi 410.000 valdininkų, kurių algos siekia 13 milijardų markų. Tuo tarpu visos šių metų Lenkų valstybės pajamos sudaro tik 3 milijardus. Lenkų armijai tik rugsėjo mėn. išleista 4½ milijardo m.

Lenkų derybos dėl taikos su Rusais. Kaip girdėti, Lenkų derybos dėl taikos su rusais pasunkėję, nes lenkų visuomenės ūpas paliaubų metų pakitėjęs rusų nenaudai.

Danija pripažino Lietuvą de facto. Kaip praneša Lietuvos atstovas Danain, Danija pripažino de facto Lietuvą.

Lenkai nuginklavo Balachovičiaus batarėją. Varšuvos radio pranešimu, lenkai nuginklavo vieną Balachovičiaus sunkiosios artilerijos batarėją, kuri buvo pasilikus lenkuos ilgiau lapkričio 2 d.

Kivirčiai dėl žemės reformos Latvijoje. Užsieny gyvenančių baronų prikalbintos Lenkų, Suomų, Svedų, Norvegų, Belgų ir Olandų vyriausybės pareiškė Latvių vyriausybei protestą prieš Latvių steigiamojo seimo priimtąjį įstatymą dvarus dalyti. Latvių užsienio reikalų ministerija minėtų valstybių atstovams pasiuntė laišką, kuriame pareiškia, kad Steigiamojo seimo priimtasis įstatymas yra latvių tautos valios reiškimas.

Latviai dėl Želigovskio. Lenkų laikraščių pranešimais, Želigovskio žengimas pirmyn sukėlęs didelio neramumo tarp latvių. Rygos spaudos atstovai kreipėsi į Lenkų atstovą Estam Vasilevskį, buvusį tuo tarpu Rygoje, prašydami paaiškinimų. Vasilevskis nuraminęs juos, pabrėždamas, kad Lenkų ir Latvių sieną laikanti Lenkų kariuomenė, kas darą negalimą bet kokią Želigovskio akciją.

Oficialinė dalis.

Kratos ir areštai.

Pradėjus šaliai plačiai ginkluotis dėl apsigynimo nuo besiveržiančio prieš, atsirado gaujos niekam nežinomų asmenų, o taip-gi nekurie nariai Šaulių Sąjungos, kurie išsirinko už dirvą savo veikimui darymą savarankiškų kratų ir areštų civilių gyventojų ir net rekvizicijų. Tokie apsireiškimai paskutiniu laiku pasidarė chroniškais ir veda prie anarchijos.

Siuomi įsakau visiems karo komendantams paskelbti savo apskrityuose: 1) kad niekas neturi teisės laikyti pas save ginklo ne legalizavus jo laikymą per vietinį karo komendantą, 2) kad kratos ir areštai gyventojų gali būti daromi tik sulig orderių karo komendantų Telsmo įstaigų ir Milicijos viršininkų. Visokie privatus ginkluoti asmenys, o taip-gi nariai Šaulių Sąjungos sugauti savavališkai darant kratas, rekvizicijas, areštus, bus skaitomi plėšikais ir traukiami

